

UCHWAŁA NR .../... /24
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
z dnia 2024 r.

w sprawie kierunków działania Zarządu Województwa Łódzkiego w celu utworzenia
Zielonego Pierścienia Aglomeracji Łódzkiej

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566) oraz § 10 ust. 3 Statutu Województwa Łódzkiego (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2017 r. poz. 5236 i z 2018 r. poz. 5865) uchwala się, co następuje:

§ 1.1. Rekomenduje się Zarządowi Województwa Łódzkiego kierunki działania w zakresie opracowania i utworzenia Zielonego Pierścienia Aglomeracji Łódzkiej.

2. W celu realizacji kierunku działania określonego w ust. 1 rekomenduje się Zarządowi Województwa powołanie stosownego zespołu roboczego z udziałem przedstawicieli Sejmiku Województwa Łódzkiego, przedstawicieli samorządów leżących w obrębie łódzkiego obszaru metropolitalnego, przedstawicieli właściwych merytorycznie organów administracji samorządowej i rządowej oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych. Uważa się za zasadne, aby z prac zespołu Zarząd Województwa przedstawiał coroczne sprawozdanie Sejmikowi Województwa Łódzkiego.

3. Celem prac zespołu powinno być przede wszystkim opracowanie koncepcji planistycznej i inwestycyjnej Zielonego Pierścienia Aglomeracji Łódzkiej, przygotowanie projektu zmian do planu zagospodarowania przestrzennego województwa, skonsultowanie stosownych zmian w aktach z zakresu planowania przestrzennego z samorządami z terenu łódzkiego obszaru metropolitalnego oraz zaplanowanie i skoordynowanie działań niezbędnych do realizacji Zielonego Pierścienia Aglomeracji Łódzkiej.

4. Uzasadnienie potrzeby utworzenia Zielonego Pierścienia Aglomeracji Łódzkiej zawiera załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Łódzkiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa
Łódzkiego

Małgorzata Grabarczyk

M. Slegan

UZASADNIENIE

Postępująca urbanizacja aglomeracji łódzkiej wraz z procesem pustynnienia regionu łódzkiego wymagają zintegrowanej reakcji na poziomie władz regionalnych, w porozumieniu z samorządami lokalnymi. Istniejące kompleksy leśne i tereny naturalne wymagają wzmocnionej ochrony, a także odbudowy i powiększenia w celu zabezpieczenia aglomeracji łódzkiej przed skutkami pustynnienia i utrzymującej się suszy, a także poprawy jakości powietrza w aglomeracji łódzkiej.

W celu realizacji powyższych zamierzeń konieczne jest opracowanie i utworzenie Zielonego Pierścienia Aglomeracji Łódzkiej, na wzór innych zielonych pierścieni (green belts) wokół wielkich miast. W Polsce proces referencyjny trwa w Warszawie w ramach tworzenia Zielonego Pierścienia Warszawy (składa się z: Kampinoskiego Parku Narodowego, Mazowieckiego i Chojnowskiego Parku Krajobrazowego; lasów: legionowskich, otwockich, sękocińskich, nadarzyńskich, okolic Zegrza, Rembertowa oraz doliny Wisły). Zielone pierścienie to system terenów otwartych (niezabudowanych) otaczających miasto lub aglomerację, system ten obejmuje pola uprawne, łąki i pastwiska, lasy, sady, wody powierzchniowe i inne obszary nie pokryte zabudową bądź dużymi elementami infrastrukturalnymi. Należy podkreślić, że zielone pierścienie nie zawsze stanowią zwarty, ciągły układ przestrzenny. Miasto Łódź w ostatnich latach prowadzi projekt zalesiania obrzeży miasta i odbudowy istniejących kompleksów leśnych, lecz dla skutecznego działania dany projekt winien mieć zasięg regionalny. W realizację tego przedsięwzięcia wpisuje się także prowadzony przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska projekt ustanawiania lasów o podwyższonych funkcjach społecznych, to znaczy lasów w zarządzie Lasów Państwowych, w których funkcje społeczne i rekreacyjne będą miały pierwszeństwo przed prowadzeniem gospodarki leśnej nastawionej na pozyskiwanie drewna. Aglomeracja łódzka jest wśród 14 projektów pilotażowych prowadzonych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

Utworzenie Zielonego Pierścienia Aglomeracji Łódzkiej to nie tylko możliwość powstrzymania wycinek w lasach należących do Lasów Państwowych i zwiększanie powierzchni kompleksów leśnych, ale przede wszystkim kształtowanie systemu obszarów chronionych, który tworzą wielkopowierzchniowe istniejące formy ochrony przyrody (Park Krajobrazowy Wzniesień

Łódzkich, Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Dolina Grabi) oraz proponowane do ustanowienia bądź weryfikacji (obszary chronionego krajobrazu: Bzury i dorzecze Sokołówki, Doliny Neru, Górnej

i Środkowej Rawki, Koluszkowsko-Lubochniański, Mrogi-Mrożycy, Puczniewsko-Grotnicki, Sokolnicko-Piątkowski, Tuszyńsko-Dłutowski) Ponadto prowadzone działania uzupełniające związane z tworzeniem terenów błękitno-zielonej infrastruktury oraz zalesianie wybranych obszarów leżących wokół tejże aglomeracji, przyczynią się do podniesienia poziomu życia i zdrowia mieszkańców i wpłyną m.in. na zwiększenie jej adaptacyjności do zmian klimatu oraz poprawę jakości powietrza.

Zielone pierścienie są jednym z narzędzi planowania przestrzennego, które wykorzystuje się do zahamowania zjawiska „rozlewania się miast”, są one powszechnie stosowane zarówno w Europie, jak i na świecie. Koncepcja zielonych systemów pierścieniowych wpisuje się w ideę zrównoważonego rozwoju. Zawiera próbę zbilansowania potrzeb gospodarczych, ekonomicznych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych. W tym przypadku podstawę planowania stanowi zasada pierwszeństwa regeneracji (odnowy) zabudowy, czyli wykorzystania i nasilenia intensywności zabudowy na terenach już zurbanizowanych, minimalizując jej rozprzestrzenianie się na nowe obszary. Dodatkowo polityka przestrzenna powinna być mocniej ukierunkowana na szeroko pojętą ochronę obszarów cennych przyrodniczo, wzmacnianie różnorodności biologicznej, przeciwdziałanie fragmentacji siedlisk oraz dążyć do spójności sieci ekologicznej kraju. Proponowane długoterminowe działania mają podkreślić wysokie walory krajobrazowe i przyrodnicze terenów objętych ochroną, zmierzać do kształtowania ładu przestrzennego i zrównoważonego zagospodarowania przestrzeni. Wzorcowy zielony pierścień utworzono w Manchesterze. Granice oddzielające Manchester od Stockport, Oldham czy Bolton są wyraźne. Znaczącą rolę w tworzeniu struktury pierścienia odgrywają w tym przypadku doliny rzek: Irwell oraz Mersey.

Reasumując przedmiotowa uchwała wpisuje się światowe trendy planistyczne, znajduje oparcie w krajowych dokumentach strategicznych takich jak m. in. Polityka Ekologiczna Państwa 2030, Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, Krajowa Polityka Miejska 2030, Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), a CO najważniejsze odpowiada na regionalne wyzwania środowiskowe, klimatyczne i rekreacyjne.